

ಅಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಅನಿಮಿಯಾ

(Aplastic Anemia)

ಮನುಷ್ಯನ ರಕ್ತದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ 55 ಪ್ರಮಾಣ ಪ್ಲಾಸ್ಮಾ ಎಂಬ ನೀರಿನಂತಹ ದ್ರವ ಹಾಗೂ 45ರಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣ ಕೆಂಪು ರಕ್ತ ಕಣ, ಬಿಳಿ ರಕ್ತ ಕಣ ಹಾಗೂ ಪ್ಲೇಟ್ಲೆಟ್ ಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. ಎಲುಬಿನ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಅಸ್ತಿಮಜ್ಜೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಂಪು ರಕ್ತಕಣಗಳ, ಬಿಳಿ ರಕ್ತಕಣಗಳ ಹಾಗೂ ಪ್ಲೇಟ್ಲೆಟ್ ಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆ ಆಗುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಅಸ್ತಿಮಜ್ಜೆಯು ವಿಫಲವಾಗಿ ಈ ರಕ್ತಕಣಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆ ಸ್ಥಗಿತಗೊಂಡಿರುವಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಅಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಅನಿಮಿಯಾ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಭೂಮಿಯು ಬಂಜರಾದಾಗ ಹೇಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಯಲಾಗುವುದಿಲ್ಲವೋ, ಹಾಗೆ ಅಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಅನಿಮಿಯಾದಲ್ಲಿ ಅಸ್ತಿಮಜ್ಜೆಯು ಬಂಜರಾದಾಗ ಅದರಲ್ಲಿ ರಕ್ತಕಣಗಳ ಹುಟ್ಟುವಿಕೆ ಹಾಗೂ ಉತ್ಪಾದನೆ ಸ್ಥಗಿತಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ಈ ರೋಗ ಉಂಟಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಹಲವಾರು ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿದಿದ್ದರೂ, ಬಹಳಷ್ಟು, ಎಂದರೆ 80ರಿಂದ 90% ರೋಗಿಗಳಲ್ಲಿ ಇದರ ಕಾರಣ ತಿಳಿದುಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಕ್ಯಾನ್ಸರಿನ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಲ್ಪಡುವ ಕಿಮೋಥೆರಪಿಯ ಔಷಧಿಗಳು, ಕ್ರಿಮಿನಾಶಕ ಔಷಧಿಗಳು, ವಿಕಿರಣಗಳು, ಹಲವಾರು ಬಗೆಯ ವೈರಾಣುಗಳು ಹಾಗೂ ಫೆಂಕೊನಿ ಅನಿಮಿಯಾದಂತ ಅನುವಂಶಿಕ ರೋಗಿಗಳಿಂದಾಗಿಯೂ ಈ ತೊಂದರೆ ಉಂಟಾಗಬಹುದು. ಆದರೆ ಬಹಳಷ್ಟು ರೋಗಿಗಳಲ್ಲಿ ಈ ರೋಗದ ಕಾರಣ ತಿಳಿದು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಇಡಿಯೊಪಥಿಕ್ ಅಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಅನಿಮಿಯಾ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.

ಈ ರೋಗ ಯಾವುದೇ ವಯಸ್ಸಿನವರಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರಬಹುದಾದರೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಜೀವಮಾನದ ಮೊದಲನೆಯ ಮೂವತ್ತು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿವರ್ಷ 60ರಿಂದ 8 ಸಾವಿರ ಜನರಲ್ಲಿ ಈ ರೋಗ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಈ ರೋಗ ಉಂಟಾದಾಗ ರಕ್ತಹೀನತೆಯಿಂದಾಗಿ ಅಶಕ್ತಿ, ಉಬ್ಬಸ, ಎದೆ ಡವಗುಟ್ಟುವುದು ಮುಂತಾದ ತೊಂದರೆಗಳು ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಬಿಳಿ ರಕ್ತಕಣಗಳು ಕಡಿಮೆಯಾದ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ, ರೋಗಿನಿರೋಧಕ ಶಕ್ತಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಆಗಿಂದಾಗ ಸೋಂಕುಗಳು ಉಂಟಾಗಿ ಜ್ವರ ಇತ್ಯಾದಿ ತೊಂದರೆಗಳೂ ಕಂಡು ಬರಬಹುದು. ಪ್ಲೇಟ್ಲೆಟ್ ಗಳ ಪ್ರಮಾಣ ಕಡಿಮೆಯಾದಾಗ ಚರ್ಮದ ಕೆಳಗೆ ಕೆಂಪು ಅಥವಾ ಕಪ್ಪು ಚುಕ್ಕಿಗಳು ಉಂಟಾಗುವುದು, ಮೂಗಿನಿಂದ ರಕ್ತಸ್ರಾವ, ಒಸಡುಗಳಲ್ಲಿ ರಕ್ತಸ್ರಾವ ಇತ್ಯಾದಿ ತೊಂದರೆಗಳು ಕಂಡು ಬರಬಹುದು. ರಕ್ತಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ರಕ್ತದಲ್ಲಿರುವ ಈ ಮೂರು ಅಂಶಗಳ ಪ್ರಮಾಣ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

ಅಸ್ತಿಮಜ್ಜೆ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿ ಈ ರೋಗ ಆಗಿರುವುದನ್ನು ದೃಢಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮೂರು ರೂಪಗಳಲ್ಲಿ ಈ ರೋಗವು ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಅವುಗಳೆಂದರೆ, ಸಾಧಾರಣ, ಉಗ್ರ ಹಾಗೂ ಅತಿಉಗ್ರ ರೂಪಗಳು. ಸಾಧಾರಣ ರೂಪದ ಅಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಅನಿಮಿಯಾ ರೋಗಿಗಳು ಯಾವುದೇ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯಿಲ್ಲದೆಯೇ ಹಲವಾರು ವರ್ಷ ಬದುಕಿದರೆ, ಅತಿ ಉಗ್ರರೂಪದಿಂದ ಬಳಲುವ ರೋಗಿಗಳು ಕೆಲವೇ ತಿಂಗಳುಗಳಲ್ಲಿ ರೋಗದಿಂದಾಗಿ ಸಾವನ್ನಪ್ಪಬಹುದು.

ಕೇವಲ 10% ರೋಗಿಗಳಲ್ಲಿ ಈ ರೋಗವು ತನ್ನಿಂದ ತಾನೇ ವಾಸಿಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಕೆಂಪು ರಕ್ತ ಕಣಗಳು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ರಕ್ತಹೀನತೆ ಉಂಟಾದಾಗ ಹೊರಗಿನಿಂದ ದಾನಿಗಳ ರಕ್ತವನ್ನು ರೋಗಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಪ್ಲೇಟ್ಲೆಟ್ ಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ 20 ಸಾವಿರಕ್ಕೂ ಕಡಿಮೆಯಾದಾಗ ರಕ್ತಸ್ರಾವ ಆಗದೇ ಇರುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಪ್ಲೇಟ್ಲೆಟ್ ಗಳನ್ನು ದಾನಿಗಳಿಂದ ಪಡೆದು ನೀಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಬಿಳಿರಕ್ತಕಣಗಳ ಆಯಸ್ಸು ಕೆಲವೇ ಗಂಟೆಗಳು ಇರುವುದರಿಂದ ಅವುಗಳನ್ನು ದಾನಿಗಳಿಂದ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಕೊಡಲು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಸ್ಥಿಮಜ್ಜೆ

ವಿಫಲಗೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ G-CSF ಮೊದಲಾದ ಔಷಧಿಗಳಿಂದಲೂ ಬಿಳಿರಕ್ತಕಣಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಸೋಂಕುಗಳು ಉಂಟಾದಾಗ ಬ್ಯಾಕ್ಟೀರಿಯಾಗಳನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವಂತಹ ಆಂಟಿಬಯೋಟಿಕ್ ಗಳ ಹಾಗೂ ಶಿಲೀಂಧ್ರಗಳನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವಂತಹ ಆಂಟಿ ಫಂಗಲ್ ಔಷಧಿಗಳ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗಳು ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಪರಿಹಾರಗಳಷ್ಟೇ.

ರೋಗಿ ಪೂರ್ತಿ ಗುಣವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಅವನ ಅಸ್ಥಿಮಜ್ಜೆಯು ಪುನಃ ಪರಿಪೂರ್ಣ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಎರಡು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಬಹುದು. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಅಸ್ಥಿಮಜ್ಜೆಯ ಕಸಿ ಚಿಕಿತ್ಸೆ (BONE MARROW TRANSPLANTATION). ರೋಗಿಯ ವಯಸ್ಸು ನಲವತ್ತಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದ್ದು ರೋಗಿಗೆ HLA ಸರಿಹೊಂದುವ ಸಹೋದರ ಅಥವಾ ಸಹೋದರಿ (DONOR) ಇದ್ದರೆ ಅಸ್ಥಿಮಜ್ಜೆ ಕಸಿಯೇ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಚಿಕಿತ್ಸಾವಿಧಾನ. ಈ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯಿಂದ 75% ರೋಗಿಗಳು ಪೂರ್ಣಪುಮಾಣದಲ್ಲಿ ಗುಣ ಹೊಂದಿದ್ದರೆ ಉಳಿದ 25% ರೋಗಿಗಳು ಚಿಕಿತ್ಸೆಯ ಅಡ್ಡ ಪರಿಣಾಮಗಳಿಂದಾಗಿ ಅಥವಾ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯ ವೈಫಲ್ಯದಿಂದಾಗಿ ಸಾವನ್ನಪ್ಪುತ್ತಾರೆ. ರೋಗಿಯ ವಯಸ್ಸು ನಲವತ್ತಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದರೆ ಅಥವಾ ರೋಗಿಗೆ HLA ಸರಿಹೊಂದುವ ದಾನಿಗಳು ಸಿಗದೇ ಇದ್ದರೆ ATG (ANTITHYMOCYTE GLOBULIN) ಹಾಗೂ CYCLOSPORINE ಔಷಧಿಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಚಿಕಿತ್ಸೆ

ಮಾಡಬಹುದು. ಈ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯ ಪರಿಣಾಮಗಳು ಕಂಡು ಬರಲು ಮೂರರಿಂದ ಆರು ತಿಂಗಳುಗಳು ಬೇಕಾಗಬಹುದು. ಸುಮಾರು 65% ರೋಗಿಗಳು ATG ಚಿಕಿತ್ಸೆಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸ್ಪಂದಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆರು ತಿಂಗಳ ನಂತರವೂ ಸ್ಪಂದಿಸದೇ ಇರುವ ರೋಗಿಗಳಿಗೆ ಎರಡನೆಯ ಸಲ ATG ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಅಥವಾ ಕುಟುಂಬೇತರ ದಾನಿಗಳ ಅಸ್ಥಿಮಜ್ಜೆಯನ್ನು ಪಡೆದು ಕಸಿ ಮಾಡುವ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯನ್ನು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬಹುದು. ಇತ್ತೀಚಿಗೆ ಅಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಅನಿಮಿಯ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯಲ್ಲಿ ELTROMBOPAG ಎಂಬ ಔಷಧದ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

ATG ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಹಾಗೂ ಅಸ್ಥಿಮಜ್ಜೆ ಕಸಿ, ಇವೆರಡೂ ತುಂಬಾ ವೆಚ್ಚದಾಯಕ ಚಿಕಿತ್ಸಾ ಪದ್ಧತಿಗಳು. ಇವುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸುವುದು ಅಸಾಧ್ಯವಾದರೆ CYCLOSPORINE ಜೊತೆಗೆ DANAZOL ಮೊದಲಾದ ಎಂಡ್ರೋಜನ್ ಗಳನ್ನು ಅಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಅನಿಮಿಯ ಇರುವ ರೋಗಿಗಳಿಗೆ ನೀಡಿ ರೋಗವನ್ನು ಗುಣಪಡಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬಹುದು. ಇವುಗಳಿಂದ ಪರಿಣಾಮ ಕಂಡುಬರಲು ತುಂಬಾ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಸಮಯ ಬೇಕಾಗಿದ್ದು, ಕನಿಷ್ಠ ಆರರಿಂದ ಎಂಟು ತಿಂಗಳುಗಳವರೆಗೆ ಈ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಈ ರೋಗ ಇರುವವರಲ್ಲಿ ರೋಗನಿರೋಧಕ ಶಕ್ತಿ ತುಂಬಾ ಕಡಿಮೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಯಾವುದೇ ಸೋಂಕುಗಳು ಆಗದಂತೆ ಕಾಳಜಿವಹಿಸಬೇಕು ಯಾವಾಗಲೂ ಕುದಿಸಿ ಆರಿಸಿದ ನೀರನ್ನೇ ಬಳಸಬೇಕು. ಸರಿಯಾಗಿ ಬೇಯಿಸಿದ ಆಹಾರವನ್ನು ಬಿಸಿ ಇರಬೇಕಾದರೆ ಸೇವಿಸಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಬೇರೆ ಯಾವುದೇ ಪಧ್ಯದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಮೃತಬಳ್ಳಿಯ ಕಾಂಡದ ರಸದಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಜನರಿಗೆ ಉಪಯೋಗ ಆಗುವುದರಿಂದ ATG ಅಥವಾ ಅಸ್ಥಿಮಜ್ಜೆ ಕಸಿ ಮಾಡಿಸದೆ ಇರುವ ರೋಗಿಗಳು ಈ ಔಷಧವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ನೋಡಬಹುದು.

ಈ ರೋಗ ಅನುವಂಶಿಕವಾಗಿ ಬರುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ. ಈ ರೋಗ ಒಬ್ಬರಿಂದ ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಗೆ ಯಾವತ್ತೂ ಹರಡುವುದಿಲ್ಲ.

Supported by:

www.howitreat.in

ಅಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಅನಿಮಿಯಾ ರೋಗದ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗೆ ವಿವಿಧ ಔಷಧಿಗಳ ಸಂಶೋಧನೆ ವಿಶ್ವದಾದ್ಯಂತ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಔಷಧಿಗಳು ಚಿಕಿತ್ಸೆಗೆ ಲಭ್ಯವಾದರೂ ಆಶ್ಚರ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಇಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಮೀರಿ ಬೇರೆ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿದ್ದರೆ ನಿಮ್ಮ ಚಿಕಿತ್ಸೆ

ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ವೈದ್ಯರ ತಂಡವನ್ನು ಸಂಪರ್ಕಿಸಬಹುದು. ಈ ರೋಗದ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ರಕ್ತ ಹಾಗೂ ಪ್ಲೇಟ್ಲೆಟ್ ಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರು ರಕ್ತದಾನದ ಮೂಲಕ ಈ ರೋಗಿಗಳ ನೆರವಿಗೆ ಬರುವುದು ಬಹುಮುಖ್ಯ.

ಡಾ. ಗಿರೀಶ ಕಾಮತ್ MD, DNB (Hematology)

ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು,

ರಕ್ತ ಶಾಸ್ತ್ರ, ವಿಭಾಗ,

SDM ವೈದ್ಯಕೀಯ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯ,

ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಮಂಜುನಾಥೇಶ್ವರ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ,

ಧಾರವಾಡ 580008

ಗಮನಿಸಿ: ಈ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಲೇಖನವನ್ನು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಮಾತ್ರ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಲೇಖನದ ಮೂಲಕ ರೋಗದ ಬಗೆಗಿನ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತುತಪಡಿಸಲಾದ ವಿಷಯವು ವೈಯಕ್ತಿಕ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸಲಹೆ, ರೋಗನಿರ್ಣಯ ಅಥವಾ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯ ಸ್ಥಾನಮಾನ ಹೊಂದಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವುದೇ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯ ಅಂತಿಮ ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ಅರ್ಹ ವೈದ್ಯರು, ರೋಗಿಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಕೂಲಂಕುಶವಾಗಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿದ ನಂತರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ವೈದ್ಯಕೀಯ ಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಅಭ್ಯಾಸಗಳ ನಿರಂತರವಾಗಿ ವಿಕಸನಗೊಳ್ಳುತ್ತಿವೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಸ್ತುತಪಡಿಸಿದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ದೋಷಗಳು ಅಥವಾ ತಪ್ಪುಗಳ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿದೆ. ಈ ಲೇಖನದಲ್ಲಿರುವ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದರಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಅಹಿತಕರ ಪರಿಣಾಮಗಳಿಗೆ ಈ ಲೇಖನದ ಲೇಖಕ ಮತ್ತು ಪ್ರಕಾಶಕರು ಜವಾಬ್ದಾರಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ.